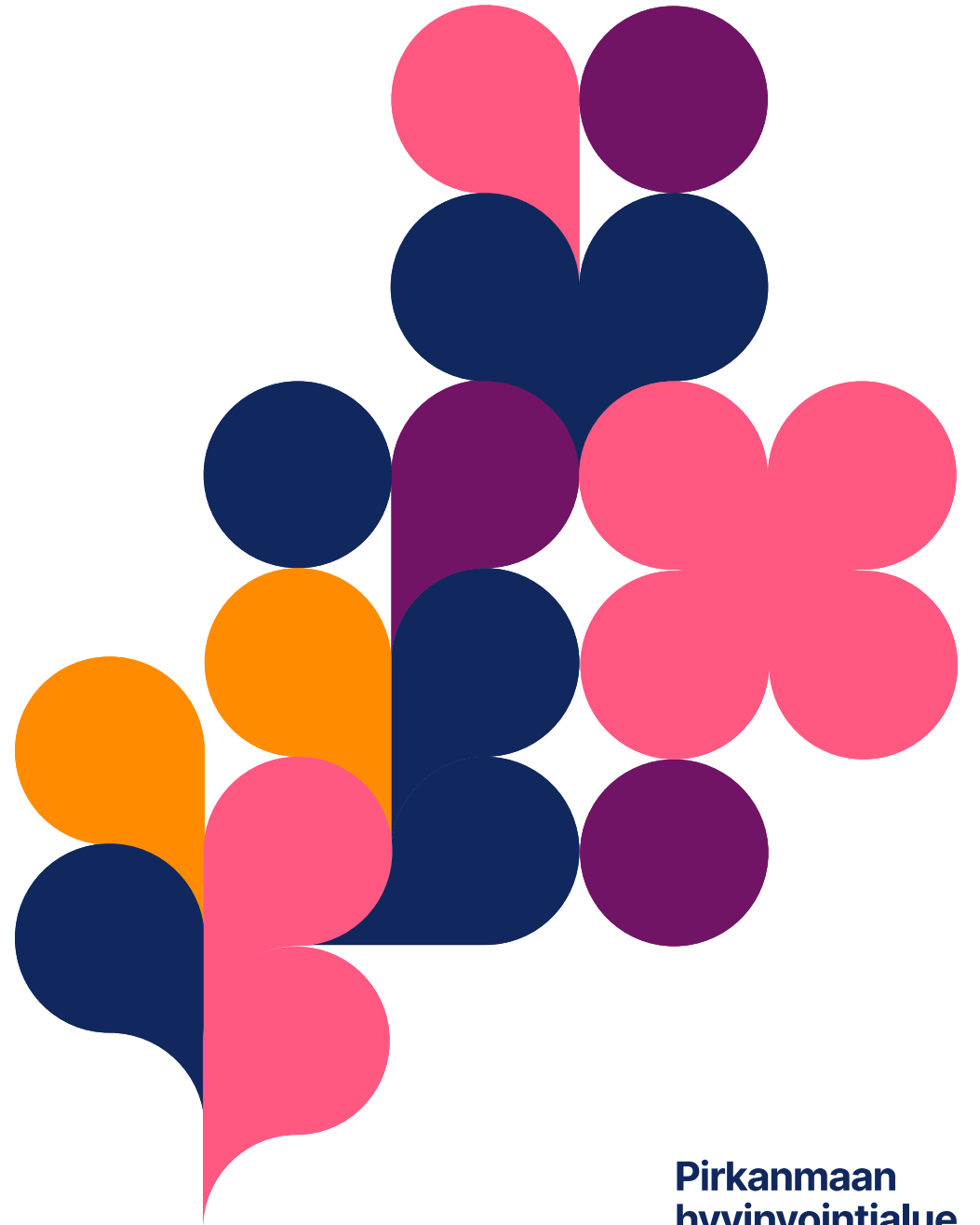

Kohti väkivallatonta Pirkanmaata?

Hyvinvointi- ja
kokonaisturvallisuusvaliokunnan
asiantuntijakuuleminen 12.12.2024

Väkivalta uhkaa terveellistä ja turvallista kasvuympäristöä

- Lähisuhdeväkivalta vaikuttaa väkivallan kohteeksi suoraan joutuneen henkilön lisäksi väkivaltaa todistaviin läheisiin, kuten perheessä asuviin lapsiin.
- Lähisuhde- ja perheväkivallan eri muodot esiintyvät perheissä usein samanaikaisesti.
- Jos perheessä esiintyy parisuhdeväkivaltaa, on lapsilla suuri riski joutua myös itse väkivallan kohteiksi.
- Aikuisten väliselle väkivallalle altistuminen on aina haitallista lapselle. Se on myös yksi henkisen väkivallan muoto.

- Väkivallan tiedetään haittaavan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä monimuotoisesti ja pitkäkestoisesti. **Lapsuudessa koettu väkivalta altistaa väkivaltakokemuksille ja -teolle myöhemmin aikuisuudessa.**
- **Erilaiset kasautuvat kuormitustekijät** perheessä, vanhempien päihde- ja mielenterveysongelmat, vaativat ero- ja huoltoriitatilanteet sekä lapsen pitkäaikainen sairaus tai vamma lisäävät lapsen riskiä joutua kaltoinkohdelluksi.
- Parisuhdeväkivalta on usein **sukupuolittunutta**. Naiset kokevat merkitsevästi miehiä useammin parisuhdeväkivaltaa elämänsä aikana. Naiset kokevat enemmän etenkin fyysistä ja seksuaalista väkivaltaa sekä vainoa.
- Nuoruusiän parisuhteissa koettu väkivalta lisää riskiä aikuisiän parisuhteiden uhrikokemuksiin ja

väkivallan tekoihin.

- Turvallisuuden kannalta **haavoittuvimmassa asemassa** olevat väestöryhmät ovat maahanmuuttajataustaiset, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt, vammaiset henkilöt, romanit, erityisen haavoittuvassa asemassa olevat lapset (kuten huostaan otetut), osa ikääntyneistä, heikossa sosioekonomisessa asemassa olevat ja syrjäytyneet henkilöt.
- **Ikääntyneiden ihmisten väkivallan riskiä** kohottavat esimerkiksi omaa, puolison tai muun läheisen ihmisen toimintakykyä ja elämänhallintaa heikentävät fyysiset ja/tai psyykkiset sairaudet, ikääntyneen, puolison tai muun läheisen päihteiden väärinkäyttö ja ikääntyneen hoidosta vastuussa olevan henkilön, esimerkiksi puolison uupuminen, tietämättömyys tai osaamattomuus

**TÄÄLLÄ
ON LUPA PUHUA**
väkivallasta

Väkivallattomuus on perusoikeus – sen toteutumiseen tarvitaan yhteistyötä

Suomen perustuslain

- **7 §:**n mukaan jokaisella on oikeus henkilökohtaiseen turvallisuuteen ja koskemattomuuteen.
- **19 §:**n mukaan julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveystalvelut ja edistettävä väestön terveyttä. Julkisen vallan on myös tuettava perheen ja muiden lapsen huolenpidosta vastaavien mahdollisuuksia turvata lapsen hyvinvointi ja yksilöllinen kasvu.
- **22 §:**n mukaan julkisen vallan on turvattava jokaisen perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Ohjeet kunnille ja hyvinvointialueille lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn koordinaattiorakenteiden ja lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämiseksi

OHJAAUS 10/2022

Martta October
Hanna-Leena Laitinen

*Building trust
by delivering support,
protection and justice*

Finland

First thematic
evaluation report

GREVIO

Group of Experts
on Action against Violence
against Women and
Domestic Violence

Council of Europe Convention
on preventing and combating
violence against women
and domestic violence
(Istanbul Convention)

GREVIO(2024)9
published on 3 December 2024

Väkivallan ehkäisy on velvollisuus

- Alueellista väkivallan ehkäisyä ohjaavat kansainväliset sopimukset ja niihin pohjautuvat kansalliset väkivallan vastaisen työn toimeenpanosuunnitelmat ja –ohjelmat.
- **Istanbulin sopimus** (Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta).
 - Voimassa Suomessa lain tasolla vuodesta 2015.
 - Kattaa kaikki naisiin kohdistuvan väkivallan muodot.
 - Kiinnittää erityistä huomiota naisiin ja tyttöihin sukupuoleen perustuvan väkivallan uhreina.
 - Suomessa sopimusta sovelletaan myös miehiin ja poikiin, joihin kohdistuu lähisuhdeväkivaltaa.
 - Sopimus painottuu väkivallan ennaltaehkäisyyn, mutta se sisältää myös useita velvoitteita väkivallan uhrien suojelemiseksi ja auttamiseksi sekä väkivallan tekijöiden saattamiseksi rikosoikeudelliseen vastuuseen.
- **Lanzaroten sopimus, YK:n lasten oikeuksien sopimus, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (13.6.2024).**
- Kunnilla ja hyvinvointialueilla merkittävä rooli alueellisen toiminnan kehittämisessä ja toimintojen järjestämisessä

Väkivallan ehkäisy osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä hyvinvointialueella

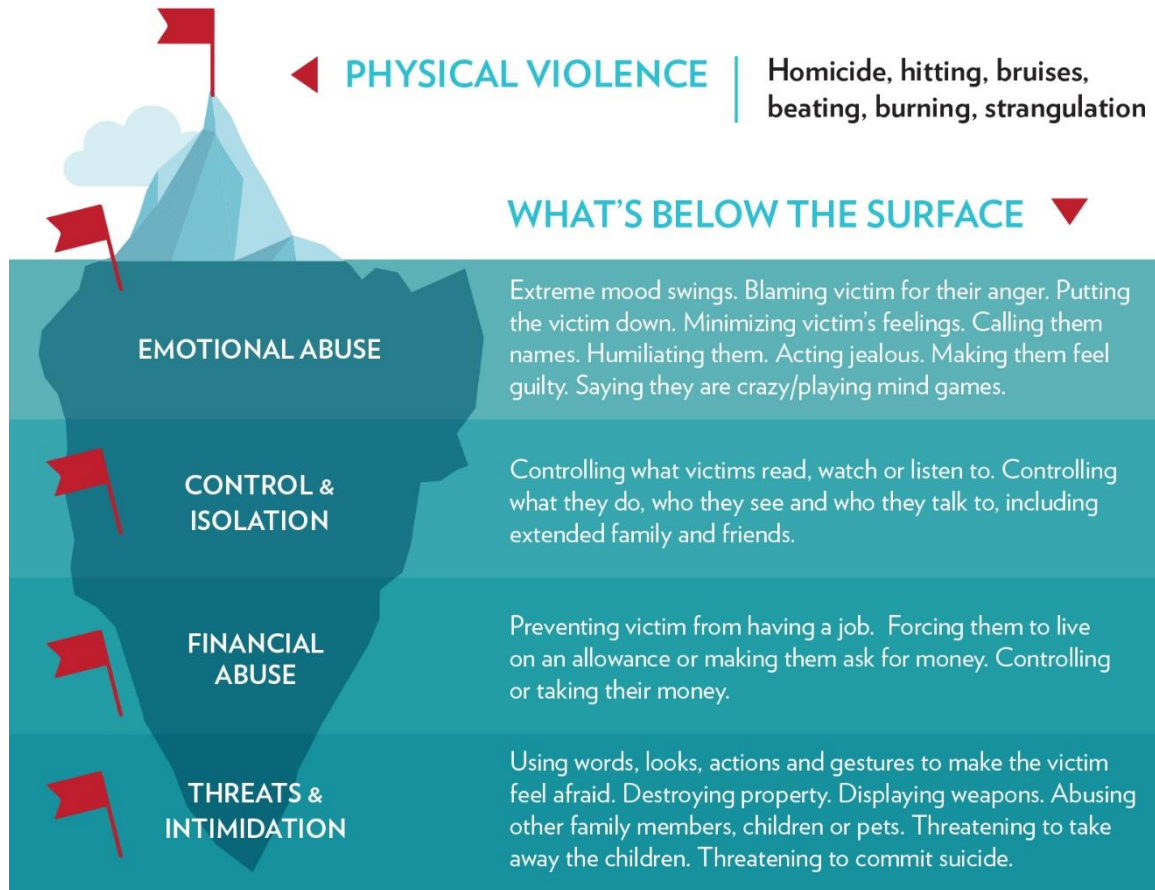
Väkivallan vastainen työ, erityisesti väkivallan ennalta ehkäisy ja torjunta ovat osa kuntien sekä hyvinvointialueiden vastuulla olevaa terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämistä.

Pirkanmaan hyvinvointialueella tehtävässä väkivaltaa ennalta ehkäisevässä työssä korostuu yli organisaatorajojen tehtävä monialainen yhteistyö. Kivijalkana on ammattilaisten osaamisen vahvistaminen siten, että *väkivallalta suojaavat tekijät ja väkivallalle altistavat riskitekijät* tunnistetaan riittävän varhain, jo ennen varsinaista väkivallan uhkaa.

Väkivallan ehkäisyn toimeenpanosuunnitelma tukee hyvinvointialueen toimintaa, tehostaen väkivaltaerityisten tuki- ja konsultaatorakenteiden hyödyntämistä asiakkaan osallisuutta tukien, epätarkoituksenmukaista edelleen lähettämistä välttämällä.

Koskee kaikkia

Pirhan työntekijöiden kokema väkivalta ja väkivallan uhka

Väkivallaton, turvallinen työympäristö

Uhka- ja väkivaltatilanteiden hallinta

- Merkittävimmät haasteet väkivallan ehkäisyssä ja hallinnassa?
- Vaikuttavimmat keinot parantaa tilannetta ja miten ne tulisi priorisoida?
- Millaisilla perusteluilla eri yksiköihin saadaan vartija paikalle (esim. Puistosairaala, jonka lähellä on Breikki, on kerrottu ettei vartijaa lähetetä paikalle)?
- Onko Sarvikselta poistettu vartijat kokonaan ja jos ei niin millaisilla perusteilla sinne saa vartijan paikalle?

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Työssä kohdattavien uhka- ja väkivaltatilanteiden hallintaan liittyy erityisesti työturvallisuuslainsäädäntö (738/2002). Sen velvoitteet kohdistuvat niin työnantajaan kuin työntekijään.

Sarviksen vartiointipalvelu

- ”Sarviksen osalta tarkastelun ja arvioinnin perusteella päätettiin muuttaa palveluiden tuotantotapaa siten, että paikallisvartiointi (vartijan jatkuva läsnäolo) muutetaan piiri- ja hälytysvartioinniksi sekä ennalta tilattavaksi tilausvartioinniksi (asiakastapaamisten turvaukset). Sarviksella tulee toinenkin muutostuotantotapaan helmikuussa 2025, jolloin Sarvis liitetään osaksi Tays Hatanpään sairaalan kampuksen turvallisuuspalveluita. Tämä muutos tarkoittaa sitä, että Tays Hatanpään paikallisvartija pääsääntöisesti vastaa piirivartioinnilla ja hälytysvartioinnilla tuotetusta palvelusta, mutta hälytysvasteet laskevat.”

Tilausvartiointi

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
harri.peltonen@pirha.fi
pirha.fi

Tiedote
03.09.2024

Muutoksia vartiointipalveluiden tuotantotapaan Sarviksella

Uusi vartiointisopimus Avam Security Oy:n kanssa kattaa turvallisuuspalvelut koko Pirkanmaan hyvinvointialueelle. Sopimus astui voimaan 1.7.2024 ja käytäntöön vieni etenee kahdessa aallossa. Palveluja siirretään nyt pala palalta kunnilta siirtyneiden vartiointisopimusten osalta. Tämä haltuunoton ensimmäinen vaihe on valmis lokakuun lopulla. Palvelujen siirron yhteydessä on tarkasteltu ja arvioitu vartioinnin tarvetta etenkin hälytyspainikkeiden, piirivartiointikierrosten ja paikallisvartioinnin osalta. Sarviksen osalta tarkastelun ja arvioinnin perusteella päätettiin muuttaa palveluiden tuotantotapaa siten, että paikallisvartiointi (vartijan jatkuva läsnäolo) muutetaan piiri- ja hälytysvartioinniksi sekä ennalta tilattavaksi tilausvartioinniksi (asiakastapaamisten turvaukset). Sarviksella tulee toinenkin muutostuotantotapaan helmikuussa 2025, jolloin Sarvis liitetään osaksi Tays Hatanpään sairaalan kampuksen turvallisuuspalveluita. Tämä muutos tarkoittaa sitä, että Tays Hatanpään paikallisvartija pääsääntöisesti vastaa piirivartioinnilla ja hälytysvartioinnilla tuotetusta palvelusta, mutta hälytysvasteet laskevat.

Vakavissa väkivaltatilanteissa pitää aina soittaa 112.

Piirivartiointi

Piirivartija suorittaa Sarviksella ennalta sovittujen aikataulujen mukaisesti vartiointikierrokset, joissa näkyvyyttä saavutetaan yleisissä tiloissa sekä henkilökunnan tiloissa. Piirivartija suorittaa erilaisia sulkukierroja.

Hälytysvartiointi

Yllättävissä tilanteissa Pirhan yksiköt voivat hälyttää vartijan paikan päälle soittamalla tai erillisellä vartijakutsupainikkeella. Hälytyskäyntien vasteaika Sarvikselle on max 20 min.

 Pirkanmaan hyvinvointialue | PL 272, 33101 Tampere
etunimi.sukunimi@pirha.fi | pirha.fi

Väkivallan vähentäminen – oma-arviointilomake

Pirkanmaan hyvinvointialue			Väkivallan vähentäminen Oma-arviointilomake	1(8)
<p>Kunta, osoite, rakennus ja kerros (esim. Tampere, Elämänaukio 2, Keskussairaala-K-5 krs)</p> <p>Toimipiste/osasto</p>				
<p>Tämän dokumentin tarkoitus on koota yhteen väkivallan vähentämiseen liittyviä toimia ja esittää menetelmiä henkilöstöön kohdistuvan väkivallan vähentämiseksi. Erityisesti ennakoitiin ja väkivallan ennaltaehkäisyyn tulee kiinnittää jatkuvaa huomiota.</p> <p>Väkivallan vähentämisen menettelyjä on arvioitava työyhteisöissä ja tämä lomake osaltaan laajentaa organisaatiomme työkalupakkia vähentää väkivaltaa. Menetelmiä on olemassa runsaasti, vaikka lomake ei ole tyhjentävä. On syytä panostaa siihen, että arvioijat kriittisesti tarkastelevat asioita ja arviointikohtia todella pysähdytään miettimään. Jos dokumentti vaikuttaa liian laajalta kerta istumalta, jakakaa se mielekkäisiin osiin tai poimikaa teille keskeiset asiat. Pääasia, että lomake tuo lisäarvoa väkivallan vastaiseen työhön.</p> <p>Dokumentti on jaoteltu kolmeen osaan:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ennakoitiin ja väkivallan ennaltaehkäisy Väkivallan hallinta, eli tilanteen mukainen toiminta ja tilannejohtaminen Toipuminen ja jälkihoidot <p>Väkivallan vähentämisessä ensiarvoisen tärkeää on ennakoitiin ja väkivallan ennaltaehkäisy. Jotta ennaltaehkäisy olisi tuloksekasta tulee huomioida seuraavia asioita:</p>				
1. Ennakoitiin ja väkivallan ennaltaehkäisy		Kunnossa/ huomioitu	Korjattavaa	Ei käytössä
1.1 Asenne ja suhtautuminen				
<p>Turvallisuus ja varovaisuus ovat osa ammattitaitoa. On tärkeää viestiä henkilöstölle kaikin keinoin ja toistuvasti, että fyysiseen ja henkiseen väkivaltaan suhtaudutaan aina vakavasti. Esihenkilöillä on tästä korostunut vastuu. Oma ja kaikkien asenne väkivaltaa kohtaan tulee olla kaikin puolin torjua. Epäasialliseen kohteluun tulee puuttua ja ihmisarvoinen kohtelu ja itsemääräämisoikeus on otettava huomioon. Merkittävä turvallisuusuhka on väliapittämättömyys. Tarkeää on, että ohjeita noudatetaan.</p>				
1.2 Perehdytysmateriaali				
<p>Intran turvallisuusviestustolta löytyvään materiaaliin perehdytty. Hyvä perehdytys on kaikin puolin tärkeää ja välttämätöntä. Perehdytymiseen on syytä varata riittävästi aikaa. Perehdyttävä ja perehdyttäjät (yksikön työn tuntevat) käyvät yhdessä materiaalin läpi. Keskeinen materiaali on syytä pitää osastolla näkyvillä. Yhtä lailla on syytä pohtia jonkinlainen kuitausmenetelmä, kun perehdytys on käyty läpi. Myös jokaisen toimialueen/yksikön omaan materiaaliin on syytä perehtyä, koska esim. tilat ja järjestelmät ovat erilaisia eri rakennuksissa, osastoilla tai ylöpäätään eri toiminnossa/ammattiryhmillä (esim. kotikäynnit). Perehdytysmateriaalin sisältöjä ja laetua käydään läpi säännöllisesti.</p>				
1.3 Ohjeet - oma toiminta tuntien ja huomioiden				
<p>Oma ohjeistus on kunnossa. On erinomaista, että yksiköt ovat laatineet ja laativat vastakin omia ohjeita henkilöstölleen, kuinka väkivaltaa vähennetään juuri nimenomaisessa yksikössä ja ennen kaikkea ohjeistetaan, miten menetellään, jos yksikössä tapahtuu väkivaltatilanne. Tärkeää on sopia etukäteen, kenelle ilmoitetaan asiasta ja kuka huolehtii menettelyistä, jotka seuraavat väkivaltatilanetta ym. Mikään ei siis estä esimerkiksi laatimasta tästä lomakkeesta omaa tarkennettua ja kohdennetumpaa versiota, joka soveltuu väkivaltatilanteen menettelyihin ja omaan työyhteisöön paremmin ja huomioi siten omat tarpeet osuvammin.</p>				
1.4 Koulutus ja osaamisen kehittäminen				
<p>Koko yksikön ammattilinen osaaminen ja väkivallan ennaltaehkäisy on huomioitu esimerkiksi yksikön koulutus suunnitelmassa. Tarkoituksena on, että jokainen työntekijä on</p>				

Pirkanmaan hyvinvointialue			Väkivallan vähentäminen Oma-arviointilomake	2(8)
<p>perehdytetty ja osallistuu koulutuksiin, jotta valmius väkivallan ennalta estämiseen ja sen kohtaamiseen paranisi. Tavoitteena on, että henkilöstö on koulutettu ja vastuut tiedetään. AHHA- ja AVEKKI-koulutukset ovat esimerkkejä väkivallan hallintakoulutuksista. Myös haastavaa potilaan kohtaamisen taitopajoja järjestetään talon koulutuspalveluiden toimesta.</p>				
1.5 Tiedolla johtaminen ja tilastot				
<p>Tiedolla johtaminen ja väkivaltaan liittyvät tilastot ohjaavat toimialan ja yksikön toimintaa myös väkivallan vähentämistyössä. Haiprotietokanta on tassa keskeinen. Säännöllisesti on hyvä käydä läpi työturvallisuuspoikkeamien lukumäärä ylripäätään, kuinka monta sairaanhoitoa vaativia työturvallisuuspoikkeamia on ollut, montako vakavia vaaratilanteita, montako läheltä piti -tilanteita jne. Lisäksi on syytä käydä läpi, onko kehittämistoimenpiteitä kirjattu, onko asioita nostettu yleisemmälle tasolle käsiteltäväksi jne. Vrt. tiedolla johtamiseen myös alla oleva Hot spot -ajattelu, joka pohjaa todettujen ja tilastojen pohjalta tehtävään paikantamiseen.</p>				
1.6 Hot spot, eli väkivallan tiheyden hallinta				
<p>Väkivallan tapahtumapaikat omassa yksikössä on tiedossa. Hot spot -ajattelu pohjautuu siihen, että väkivaltaa esiintyy tietyissä paikoissa enemmän kuin toisissa. Tunnistamalla ja erityisesti paikantamalla väkivallan tiheyden yksikössä voidaan niitä vähentää juuri siihen kohtaan räätälöidyillä menetelillä. Keskeistä on paikantaa Hot spotit mahdollisimman tarkasti, vaikka tiettyyn portaikoon tai tiettyyn työtehtävään tms. Tärkeää on tiedostaa, että väkivalta ei kierrä kulman taakse, eli se, että kohdistamalla toimenpiteitä tiettyyn Hot spottiin voidaan väkivaltatiheyttä aidosti ehkäistä ja näin tosiasiallisesti väkivaltaa voidaan vähentää. Hot spotit voivat olla paitsi paikkaan sidottuja, mutta myös yhtä lailla aikaa. Tietynä vuorokauden tai tunnin aikana voi olla enemmän väkivaltaa kuin toisinaan. Tarkastele siis Hot spot -ajattelun avulla paikkaa, aikaa ja tilannetta, sekä hahlitse niiden avulla väkivallan vähentämistä. Lisäksi yksi tulokulma on pohtia myös sitä, mikä on synynä siihen, että jossakin toisessa paikassa ei esiinny väkivaltaa.</p>				
1.7 Turvallisuusyhdyshenkilö nimetty				
<p>Väkivallan vähentämiseksi on tärkeää, että yksikössä on nimetty turvallisuusyhdyshenkilö ja hän käyttää työpanostaan yhteisten turvallisuusasioiden kehittämiseen. Hän osaa ohjata ja auttaa turvallisuuteen liittyvissä yksikön asioissa, koska tuntee kohteen ja sen henkilöt parhaiten. Esimerkiksi tämän dokumentin täytymisessä on hyvä hyödyntää oman yksikön turvallisuusyhdyshenkilöä ja lomake käydään läpi huomioiden moniammatillinen näkemys.</p>				
1.8 Vartija- tai järjestyskenvalvojayhteistyö				
<p>Yhteistyö on käytäntö. Mahdolliset yksikön vartiijat ovat merkittävä ja näkyvä voimavara väkivallan vastaisessa työssä. Vartiijoita ja heidän ammattitaitoaan on hyvin suotavaa käyttää ennaltaehkäisevissä yhteisissä pohdintoissa, tilanteen mukaisessa toiminnassa, kuten myös toimintojen jälkipuimissa ja kehittämässä siinä, miten väkivaltaa voidaan ennaltaehkäistä yksikössä. Kohde-estimiehen kanssa on hedelmällistä järjestää esimerkiksi osastotunteja tms. Mikäli kohteella ei ole omaa vartiointia, tulee korostetusti huomioida kohtaa 1.9.</p>				
1.9 Vartiijan tai järjestyskenvalvojan häilyttäminen				
<p>Vartiijan puhelinnumero on kaikkien tiedossa tai vartiijan häilyttämisestä häilytyspainikkeella on etukäteen sovitettu ja käytännössä harjoiteltu menettely. Vartiijan yhteyshenkilö tulee olla aina ajan tasalla ja vartiijan työaikojen tulee omassa työpaikassa aina olla tiedossa. Tärkeää on huomioida, että vartija ei ole kaikkissa paikoissa 24/7.</p>				

Väkivallan vähentäminen Oma-arviointilomake			4(8)	6(8)			8(8)		
<p>on rohkaista henkilöstöä alkoitilaa otetaan huomioon, koetaan yleisesti - alä jää n kanssa ja muista, että saa. Hyvä työilmapiiri tukee</p>									
<p>paikka ja suojautumisen ajuttavaa paikkaa, johon ei Stellä odotetaan turvassa ukäteen. Esimerkiksi siitä suojapaikkaan.</p>									
<p>stillsesti ja sähköistä henttina. Työturvallisuuden voitaisiin ennaltaehkäistä. linen velvoite, vaan sekä shien arvioinnit on käsitelty atavilla. Tilannekohtainen on nimetty riskien jsetetään koulutusta talon</p>									
<p>h käytön ja tarpeen arviointi lnten käyttöä ja vastaavasti a ohjeiden mukaisesti.</p>									
<p>n ohella myös ennalta rallisuudesta huolehtiminen malmiolutukset sekä läheltä a sekä kehityskohteiden</p>									
<p>än potilas- ja asiakas- yös siinä on huomioitu</p>									
<p>tilanteiden varalta, myös tulisi olla aina johdettua, rkipäiväistä ja säännöllistä siltilanteet. Pieniä ja lyhyitä an porukan kesken. Myös suunnatusi työyksiköissä documents/d/guest/lp2158-</p>									
<p>mukainen toiminta ja tilannejohtaminen. Jotta tilanteen uraavia asioita:</p>									
Kunnossa/ huomioitu			Korjattavaa	Ei käytössä	Kunnossa/ huomioitu			Korjattavaa	Ei käytössä
<p>Hävitetään, kun uusi on tehty</p>									
<p>Hävitetään, kun uusi on tehty</p>									

ta-esta.

Palveluiden piirissä olevien asiakkaiden kokema väkivalta ja väkivallan uhka

Väkivallan ehkäisy

- Monialainen ja –toimijainen yhteistyö
- Järjestötoimijoiden merkittävä rooli
- Väkivallan ehkäisyn kivijalkana ammattilaisten osaamisen vahvistaminen
- ”Linjatut” ja kohdennetut koulutukset
- Toimivat tuki- ja konsultaatorakenteet
- Palvelupolut ja –ketjut
- Tilannekuva ja tiedolla johtaminen

Väkivallan ehkäisy ja ajankohtaiset viestintäkampanjat

Läheisissä ihmissuhteissa tapahtuva väkivalta on yleistä

- Väkivalta voi hiipiä suhteeseen vähitellen, ja sillä on taipumus voimistua ajan myötä.
- Väkivallan kohteet kokevat usein syvälievää ja häpeää. Väkivalta on

Nollalinja

- Puh. 080 005 005, maksuton 24/7
- nollalinja.fi
- Chat

Naisten Linja

- naistenlinja.fi
- Puhelinpalvelut
- Chat/vertaistukiryhmiä

Naiset

kanaiset.fi
ja tietoa eri kielillä

Turvakoti.fi

Naisten yhteystiedot
naistenlinja.fi/turvakoti

Rikosuhripäivystys
16 006

#AwayOutOfViolence

Koetko sinä tai tuttavasi lähisuhdeväkivaltaa?

Väkivallan kokemusten jakaminen

Turvallinen arki

Väkivaltaa on esimerkiksi:

- Mitätöinti, nolaaminen, haukkuminen, pelottelu, manipulointi.
- Fyysinen väkivalta ja sillä uhkaaminen.
- Vaino eli toistuva ja ei-toivottu yhteydenotto, seuraaminen ja tarkkailu.
- Kontrollointi, esim. ajankäytön, ihmissuhteiden, liikkumisen ja pukeutumisen rajoittaminen.
- Seksuaalisen itsemääräämisoikeuden loukkaaminen, kuten raiskaus, painostaminen seksuaaliseen tekoon, intiimien kuvien luvaton jakaminen.
- Uhkaavat viestit, puhelimen ja tietokoneen käytön rajoittaminen, käyttäjätileille murtautuminen tai niiden salasanojen vaatiminen.
- Nukkumisen, peseytymisen tai syömisen estäminen.

Jokainen ansaitsee elämän ilman väkivaltaa tai sen pelkoa

- Luota omaan intuitioosi, jos epäilet kohdanneesi väkivaltaa.
- Puhuminen ja avun hakeminen on tärkeä askel kohti väkivallasta irtautumista.
- Kerro tilanteestasi myös läheisillesi, jotta he voivat auttaa tarvittaessa.
- Varaudu etukäteen, ja tee turvasuunnitelma uhkaavien tilanteiden varalle <https://naistenlinja.fi/turvasuunnitelma>

 Funded by the European Union

 ISED

ISED-hanke (Innovative Solutions to Eliminate Domestic Abuse) on yhdeksän Euroopan maan asiantuntijaverkostoa hyödyntävä konsortio. Monialaisella yhteistyöllä pyritään parantamaan merkittävästi väkivallan vastaisia toimia Euroopan laajuisesti.

Visuals: Canva @koolshooters, @hannahdoro, @fauxels, @diversifylens, @sparkstroke, @sinichkindomstudio, license: 04102-34711994

#AwayOutOfViolence

Koetko sinä tai tuttavasi lähisuhdeväkivaltaa?

Väkivaltaa on esimerkiksi:

- Mitätöinti, nolaaminen, haukkuminen, pelottelu, manipulointi.
- Fyysinen väkivalta ja sillä uhkaaminen.
- Vaino eli toistuva ja ei-toivottu yhteydenotto, seuraaminen ja tarkkailu.
- Kontrollointi, esim. ajankäytön, ihmissuhteiden, liikkumisen ja pukeutumisen rajoittaminen.
- Seksuaalisen itsemääräämisoikeuden loukkaaminen, kuten raiskaus, painostaminen seksuaaliseen tekoon, intiimien kuvien luvaton jakaminen.
- Uhkaavat viestit, puhelimen ja tietokoneen käytön rajoittaminen, käyttäjätileille murtautuminen tai niiden salasanojen vaatiminen.
- Nukkumisen, peseytymisen tai syömisen estäminen.

Läheisissä ihmissuhteissa tapahtuva väkivalta on yleistä

- Väkivalta voi hiipiä suhteeseen vähitellen, ja sillä on taipumus voimistua ajan myötä.
- Väkivallan kohteet kokevat usein syyllisyyttä ja häpeää. Väkivalta on kuitenkin aina tekijän vastuulla.
- Väkivallasta kertominen voi olla vaikeaa. Kokemusten jakaminen ja asiasta puhuminen on kuitenkin tärkeä askel väkivallasta irtautumiseen ja toipumiseen.
- Lähisuhdeväkivalta on rikos ja vakava ihmisoikeusrikkomus.
- Väkivallan kierre on tärkeä katkaista.
- Joka kolmas nainen on kokenut lähisuhdeväkivaltaa tai seurusteluväkivaltaa
- Väkivalta perheissä ja läheisissä suhteissa haavoittaa lapsia ja heidän perusturvallisuuttaan.

Väkivalta satuttaa kaikkia. Vastuu väkivaltaan puuttumisesta kuuluu kaikille.

Jokainen ansaitsee elämän ilman väkivaltaa tai sen pelkoa

- Luota omaan intuitioosi, jos epäilet kohdanneesi väkivaltaa.
- Puhuminen ja avun hakeminen on tärkeä askel kohti väkivallasta irtautumista.
- Kerro tilanteestasi myös läheisillesi, jotta he voivat auttaa tarvittaessa.
- Varaudu etukäteen, ja tee turvasuunnitelma uhkaavien tilanteiden varalle: <https://naistenlinja.fi/turvasuunnitelma>

Väkivalta läheisissä ihmissuhteissa

- aiheuttaa pelkoa;
- uhkaa terveyttä ja hyvinvointia;
- murentaa itsetuntoa ja turvallisuutta.

Nollalinja

- Puh. 080 005 005, maksuton 24/7
- nollalinja.fi
- Chat

Naisten Linja

- Puh. 0800 02400
- naistenlinja.fi
- Chat/vertaistukiryhmiä

Monika-Naiset

- monikanaiset.fi
- Apua ja tietoa eri kielillä
- Chat

nettiturvakoti.fi

- Chat

Turvakotien yhteystiedot

- nollalinja.fi/turvakoti

Rikosuhripäivystys

- Puh. 116 006
- riku.fi
- Chat

Lue lisätietoa: <https://www.haeapua.info>

Visuals: Canva @fauxels; license: 04102-34711994

 Funded by the European Union

 ISED

Mitä pakottava kontrolli on?

GCU
Glasgow Caledonian
University

Funded by
the European Union

UK Research
and Innovation

ISED
A

Joka kolmas nainen

Suomessa on kokenut lähisuhdeväkivaltaa.

Alle puolet

on kertonut siitä kenellekään.

Näe, puhu, puutu

Älä sulje silmiäsi.
Tunnista väkivallan
hälytysmerkit.

Näe, puhu, puutu

Ota huolesi puheeksi
ja kysy läheisesi vointia.

Kerro palveluista ja
kannusta hakemaan
apua.

Näe, puhu, puutu

Lähisuhdeväkivallan
kustannukset terveyden-
huollolle ovat

150 miljoonaa
euroa vuodessa

Näe, Puhu, Puutu

#NäePuhuPuutu
#OranssitPäivät
#JokuRaja
#NaisenPaikkaOnElossa

PIRKANMAAN
Väkivaltatyön
verkosto

NAISERTYISEN
TYÖN VERKOSTO

Lasten ja nuorten väkivalta, kouluväkivalta

Nuoret väkivallantekijät- verkosto

- Monialaisuus
- Tilannekuva ja tiedon jakaminen
- Kattaa kaikki lasten ja nuorten väkivaltaisen käytöksen muodot kodin ulkopuolella
- Pyrkii tunnistamaan jengeihin viittaavan liikehdinnän ja sen muut ilmiöt
- Vahva yhteys päihdetyön kenttään
- Nuoren väkivaltaa tehneen tai riskissä sen tekemiseen olevan asiakkaan palvelupolkujen rakentaminen
 - 8-11 vuotiaat
 - 12-14 vuotiaat
 - 15-17 vuotiaat
 - 18-29 vuotiaat

Ajantasainen tilannekuva ja haasteet

- Lapsiperheissä tilanteiden kokonaiskuormittavuus haastaa
- Alueellista eroavaisuutta – osa ilmiöistä vain tietyillä alueilla
- Lasten ja nuorten tuen tarve paikoin varsin runsasta
- Kunniaan liittyvä väkivalta ja haitalliset perinteet sekä kulttuuriset piirteet esillä
- Lasten ja nuorten päihteiden käyttö (alkoholin ohella kannabis, kokaiini ja muuntohuumeet)
- Terveystuen edistämisen määrärahaa ei esitetä myönnettäväksi

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Pirkanmaan hyvinvointialueen väkival-
lan ehkäisyn toimenpideohjelma
2024–2026

Noora Kannisto

Suunnittelupäällikkö
Väkivallan ehkäisyn kokonaisuus
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuuyksikkö
Integraatiotoimialue/ Pirkanmaan hyvinvointialue

noora.kannisto@pirha.fi

p. +35844 473 9735

[Apua väkivaltaan - pirha.fi](https://www.pirha.fi)

[Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen - pirha.fi](https://www.pirha.fi)

[Etusivu - Hyvinvointia elintavoilla - pirha.fi](https://www.pirha.fi)

<https://www.pirha.fi/>

Pirkanmaan
hyvinvointialue